

Perusopetuksen jälkeisen koulutuksen

YHTEISHAKU

Hakuaika 17.2.-17.3.2026

Yhteishakuilta

22.1.2026 klo 17.30 - 19

Keljonkankaan yhtenäiskoulu

Yhteishaku on yhteistyötä

- **Nuorella** velvollisuus hakea koulutukseen.
- **Opolla** velvollisuus tiedottaa, antaa ohjausta ja valvoa, että oppivelvollinen hakee, sijoittuu ja tosiasiallisesti aloittaa koulutuksessa.
  - Vastuu oman koulun opolla kesän yli elokuun lopulle saakka, jonka jälkeen vastuu siirtyy Jyväskylän kaupungin oppivelvollisuuskoordinaattorille.
- **Huoltaja** vastaa siitä, että oppivelvollinen suorittaa oppivelvollisuuttaan (tai hakee oppivelvollisuuden keskeyttämistä).
  - Huoltajaa tulee kuulla yhteishaussa.
    - nuoren hakutoiveet ja -tavat tiedoksi sähköisesti Opintopolusta, jos hakulomakkeella ilmoitettu huoltajan sähköposti
    - **yhteishaun suunnittelulomake kotiin, palautus opolle 9.2. mennessä huoltajan allekirjoittamana**
  - yhteistyö lisäksi esim. [harkinnanvaraisen valinnan](#) liitteiden toimittamisessa
  - [Huoltajan muistilista Opintopolussa](#)

Kun opiskelet lukiossa tai ammatillisessa koulutuksessa oppivelvollisena

Hakuprosessi ja valintaperusteet

Hakutavat

1. Yhteishaku - ensisijainen hakutapa!

- [ns. pistevalinta, valintaperusteet](#)
- [harkintaan perustuva valinta](#) osana yhteishakua (*täppä+liitteet*)
  - lisämahdollisuus tavoitella opiskelupaikkaa, jos nuorella on todettu oppimisvaikeus, elämäntilanteeseen liittyviä sosiaalisia syitä, riittämätön kielitaito tai ulkomailla suoritettu koulutus
  - oppilaitos päättää valintaperusteista (haastattelu, pelkkä valintakoe tmv.)

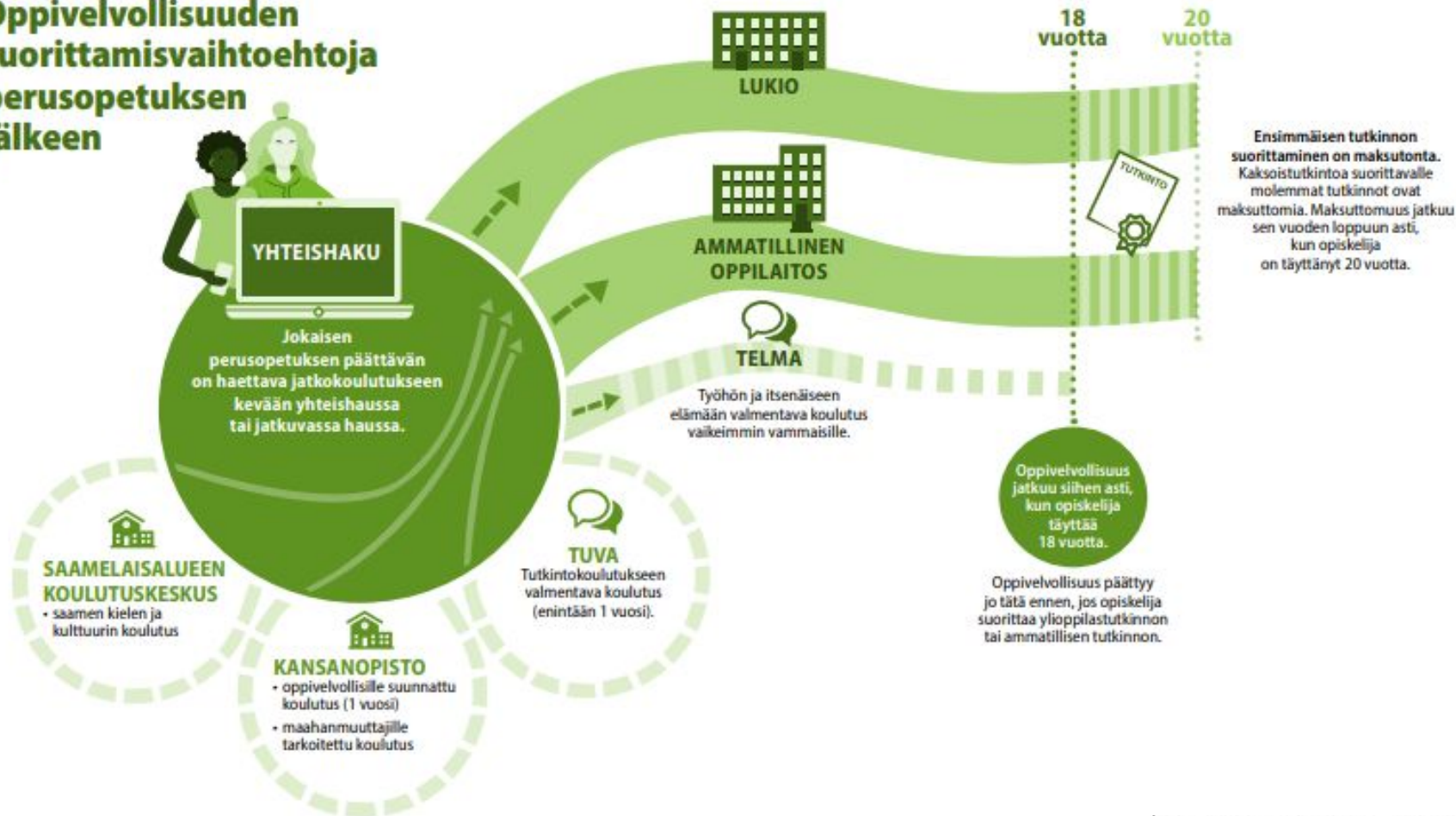
2. Jatkuva haku

- haut oppilaitosten verkkosivuilla läpi vuoden, esim. [Gradia](#)
- omaehtoinen hakeutuminen [oppisopimuskoulutukseen](#)
  - edellyttää työsuhdetta ja tutkintoon soveltuvia työtehtäviä, väh. 25 h/viikko
  - ensin työpaikalta työsuhteelle vihreää valoa, sitten yhteys oppilaitokseen

Yhteishaku 17.2.-17.3.2026

- Haku tehdään sähköisesti osoitteessa opintopolku.fi.
- Nuori voi esittää hakulomakkeella **jopa seitsemän hakutoivetta**.
- **Hakutoivejärjestys on sitova** → hakuajan päätyttyä 17.3. klo 15.00 toiveita ei voi muuttaa (hakuaikana mahdollista).
- Haun voi tehdä koulussa ohjatusti koulussa **viikolla 8/10-11 ennen tai jälkeen talvilomaa** ([hakusuunnitelma](#) mukana) tai kotona huoltajan kanssa.
- Opintopolku lähettää nuoren sekä huoltajan sähköpostiin vahvistuksen tehdystä hausta.
- Tulokset tulevat aikaisintaan torstaina 11.6.2026.

Oppivelvollisuuden suorittamisvaihtoehtoja perusopetuksen jälkeen

Yhteishaun valintaperiaatteet

- **Valinta on aina ylimpään hakutoiveeseen, johon hakijan valintamenestys riittää** → alemmat hakutoiveet peruuntuvat eikä hakija voi tulla valituksi niihin.
- Vaikka hakija ottaa opiskelupaikan vastaan, hän on edelleen varasijalla mahdollisille ylemmille hakutoiveille.
- **Varasijat ovat voimassa 14.8.2026** saakka eli hakija voi tulla valituksi ylempään hakutoiveeseen aina tähän saakka.
- [Yhteishaun valintapistelaskuri](#)

Hakutoiveen muuttaminen hakuaikana

- Hakutoiveita voi muuttaa **vain hakuaikana**.
- Muutoksen voi tehdä ainoastaan hakija (ei siis opo eikä hakijan huoltaja).
- Hakija voi tehdä hakutoiveisiin muutoksia Opintopolun sähköpostivahvistuksen mukana tulevan linkin kautta.
- Muutoksesta tulee (aina) vahvistusviesti sekä hakijan että huoltajan sähköpostiin.

Opiskelijaksi ottaminen lukiokoulutukseen

Valinta perusopetuksen päättötodistuksen lukuaineiden keskiarvon perusteella

- Keskiarvo lasketaan seuraavista nk. lukuaineista:
äidinkieli ja kirjallisuus | toinen kotimainen kieli | vieraat kielet | uskonto tai elämäntutkimus | historia | yhteiskuntaoppi | matematiikka | fysiikka | kemia | biologia | terveystieto | maantieto
- Lukiot voivat halutessaan määrätä alarajan keskiarvolle (käytössä mm. erityislinjoilla).
- Joissain lukiokoulutuksissa voidaan lisäksi huomioida erityisesti painotettavien oppiaineiden arvosanoja tai esim. hakijan harrastukset tai muut lisänäytöt (esim. Schildtin musa ja urlu, Norssin lilu, taide- ja muut harrastuslukiot).

Opiskelijaksi ottaminen ammatillisiin perustutkintoihin

Pistevalinnan pisteet muodostuvat seuraavista:

- **1–16 pistettä** yleisestä koulumenestyksestä (kaikkien aineiden keskiarvo)
- **1–8 pistettä** painotettavista arvosanoista (kolmen parhaan taito- ja taideaineen keskiarvo)
- **6 pistettä** hakuvuonna suoritetusta perusopetuksesta
- **0–10 pistettä** pääsy- ja soveltuvuuskokeesta (jos käytössä)
- **2 pistettä** ammatillista koulutusta koskevasta ensimmäisestä hakutoiveesta

Keskiarvo Pisteitä

5,50-5,74 1

5,75-5,99 2

6,00-6,24 3

6,25-6,49 4

6,50-6,74 5

6,75-6,99 6

7,00-7,24 7

7,25-7,49 8

7,50-7,74 9

7,75-7,99 10

8,00-8,24 11

8,25-8,49 12

8,50-8,74 13

8,75-8,99 14

9,00-9,24 15

9,25-10,00 16

Keskiarvo Pisteitä

6,00-6,49 1

6,50-6,99 2

7,00-7,49 3

7,50-7,99 4

8,00-8,49 5

8,50-8,99 6

9,00-9,49 7

9,50-10,00 8

Opiskelijaksi ottaminen valmentaviin koulutukseen

TUVA-koulutukset, kansanopistojen oppivelvollisille suunnatut linjat:

- koulutuksen järjestäjä päättää itse valintaperusteista
- ei perinteistä pistevalintaa, vaan tavallisimmin haastattelut, ennakkotehtävät, haun liitteet tmv. valinnan tukena
- valintaperusteet julkaistaan oppilaitosten verkkosivuilla ja Opintopolussa

Pääsy- ja soveltuvuuskokeet

- Koulutuksen järjestäjä päättää, käyttääkö se valinnassa [pääsy- ja soveltuvuuskoe](#).
- Kaikki hakukelpoiset hakijat tulee kutsua kokeeseen.
  - Hakija kutsutaan kokeeseen valintaryhmän ylimpään hakukohteeseen, joka järjestää kokeen. Kutsu tulee hakijan sähköpostiin huhtikuussa, kokeet huhti-toukokuussa (1 pv).
- Jos hakija ei osallistu kokeeseen, hän ei voi tulla valituksi koulutukseen.

Harkinnanvarainen valinta ammatilliseen koulutukseen

- Nuori voi hakea harkintaan perustuvassa valinnassa silloin, kun hänellä on jokin erityinen syy tulla huomioiduksi **pistevalinnan ohessa**.
- Peruste harkinnanvaraisuudelle voi olla jokin seuraavista:
  - **Oppimisvaikeudet**
  - **Sosiaaliset syyt**
  - Koulutodistusten vertailuvaikeudet (ulkomailla suoritettu tutkinto/koulutus)
  - Riittämätön tutkintokielen taito
- Syyt tulee todentaa asiantuntijalausunnolla ja lähettää liitteenä oppilaitokseen.
- Hakija ei voi hakea harkinnanvaraisen valinnan kautta, jos hakee tutkintoon, johon opiskelijat valitaan pelkästään pääsy- tai soveltuvuuskokeen perusteella (esim. musiikkialan perustutkinto).
- Jos hakija hakee koulutukseen, jossa on pääsy- ja soveltuvuuskoee pistevalinnan ohella, hakija kutsutaan pääsy- ja soveltuvuuskoeeeseen.
- Harkintaan perustuvassa valinnassa koulutuksen järjestäjä arvioi nuoren koulutustarpeen ja edellytyksiä suoriutua opinnoista (käytännössä liitteiden perusteella + mahd. haastattelussa).

Hakemuksen liitteet harkintaan perustuvassa valinnassa

- Harkintaan perustuvan valinnan liitteet eli perustelut hakutavalle (asiantuntijalausunnnot ym.) toimitetaan sähköisesti oppilaitokseen **24.3.2026 klo 15 mennessä** (ei liitetä hakulomakkeelle).
- Liitteet voi toimittaa hakuaikana opolle, joka huolehtii liitteiden lähetyksen oppilaitokseen turvasähköpostilla.
- Gradian ohje: [Hakemuksen liitteet](#)
- Opintopolku: [Hakeminen harkinnanvaraisessa valinnassa](#)

Kaksoistutkinto: haku ammatilliseen + täppä

EduJyväskylä väyläopinnot

EduJyväskylä-opinnot | Gradia

Terveydelliset seikat (kysytään hakulomakkeella)

- Joissakin ammatillisissa tutkinnoissa on terveydentilan tai toimintakyvyn suhteen erityisiä vaatimuksia (ns. SORA-tutkinnot).
- **Lähtökohtana on, että hakijan terveydentilaan tai toimintakykyyn liittyvä seikka ei saa olla esteenä opiskelijaksi ottamiselle.**
- Opiskelijaksi ei voida kuitenkaan ottaa henkilöä, joka ei ole terveydentilaltaan/toimintakyvyltään kykenevä opintoihin liittyviin käytännön tehtäviin/harjoitteluun.
- Oppilaitos voi pyytää hakijalta tarkempia terveydentilatietoja arvioidakseen, pystyykö hakija suoriutumaan opinnoista.

[Hakijan terveys ja toimintakyky SORA-lainsäädännön alaiset perustutkinnot-Gradia](#)

Sähköpostiin hakijalle (lähettäjä Opintopolku/oppilaitos)

- vahvistus hakemuksen perillemenosta
- linkki, jonka kautta voi muokata hakemustaan hakuaikana 17.3.2026 klo 15 saakka
- kutsu mahdolliseen pääsy- ja soveltuvuuskokeeseen
- ennakkokirje valintojen aikataulusta ja menettelytavoista
- tuloskirje aikaisintaan 11.6.
- linkki, jonka kautta voi ottaa opiskelupaikan vastaan sähköisesti ja ilmoittautua läsnäolevaksi viim. 25.6.
- tieto varasijalta saadusta opiskelupaikasta 14.8. saakka
- oppilaitoksen ohjeet valitulle (esim. oppilaitoksen wilma-tunnusten käyttöönotto)

Sähköpostiin huoltajalle (lähettäjä Opintopolku)

- vahvistus huollettavan hakemuksen perillemenosta
- vahvistus hakuaikana hakulomakkeelle tehdyistä muutoksista
- ennakkokirje valintojen aikataulusta ja menettelytavoista
- tieto huollettavan valintatuloksista aikaisintaan 11.6.
- tieto huollettavan varasijalta saamasta opiskelupaikasta 14.8. saakka

Hakija voi ilmoittaa hakemuksella kahden huoltajan yhteystiedot, ml. **sähköpostiosoitteet**. Nämä eivät tallennu/siirry automaattisesti muulla tavoin.

[Oma Opintopolku](#) (edellyttää vahvaa tunnistautumista) tarjoaa huoltajalle mahdollisuuden seurata huollettavan hakua ja sijoittumista **Valpas-palvelussa**.

Yhteishaun tärkeitä päivämääriä

- Hakemus tallennettuna Opintopolussa viimeistään 17.3.2026 klo 15.
- Liitteet toimitettuna 24.3.2026 klo 15 mennessä.
- Opiskelijaksi ottamisen tulokset hakijoille (ja huoltajille) aikaisintaan to 11.6.2026.
- Hakijan on ilmoitettava opiskelupaikan vastaanottamisesta viimeistään 25.6.2026.
- Varasijoilta hyväksyminen päättyy 14.8.2026.
- Oman koulun opon ohjausvastuu päättyy 28.8.2026.

Hakuun valmistautuminen

- Opintopolku: [Perusopetuksen jälkeisen koulutuksen yhteishaku](#)
- Keski-Suomen kaikki oppilaitokset ja oppivelvollisten koulutustarjonta [padlet-alustalla](#)
- Hakemista voi harjoitella Opintopolun [demolomakkeella](#) 13.2.2026 klo 15 saakka
- [Esittely hakulomakkeen täyttämisestä](#) (YouTube)
- Aiempien vuosien pisterajat suhteessa omiin pisteisiin: [Yhteishaun valintapistelaskuri](#)
- [Huoltajan muistilista Opintopolussa](#)
- [Koulumatkatuen hakeminen](#) Kelasta
- [Muistio peruskoulun päättävälle](#) koulun kotisivuilla
- [Ysiluokkalaisen kalenteri](#) koulun kotisivuilla

Jos nuori jää ilman (mieluisaa) opiskelupaikkaa

- yhteys opoon, kesäpäivystys to-pe 11.-12.6. ja ma 15.6.
- velvollisuus ottaa tarjottu paikka vastaan tai hakea uudelleen koulutukseen
- hakutapa jatkuva haku
  - **TUVA-koulutukseen** (Gradia/JKO ottaa vastaan oppivelvollisia, mutta opintojen aloitus voi viivästyä)
  - **ammattilliseen koulutukseen** aloille, joissa haku avoinna ja jotka [sopivat oppivelvollisille](#)
  - **lukiokoulutukseen**, jos alin keskiarvoraja ylittyy (Gradia-lukiot, Norssi)
  - **kansanopistojen opistovuosilinjoille**, jos paikkoja vapaana
- oppivelvollisten valvonta ja ohjaus siirtyy elokuun lopulla Teija Hankilanoja-Lesoselle, joka toimii [Nuorten talon](#) Ohjaamossa yhteistyössä [etsivän nuorisotyön](#) kanssa

Kiitos!

Opinto-ohjaajat

Tarja Puura 9A ja 9B (A-M)

p. 040 186 2092

Merja Jokinen 9C ja 9B (N-Ö)

p. 050 311 8588

[Koulun kotisivut - Oppilaanohjaus](#)

Kesäpäivystys

Opot ovat tavoitettavissa koululla
to-pe 11. - 12.6. klo 10-14,
puhelimitse ma 15.6. klo 10-14 ja
lisäksi sopimuksen mukaan.

Suosittellemme olemaan meihin
yhteydessä ja sopimaan mahdollista
tapaamista koululle (ovet lukossa).

Gradian aineistoja

- Yhteishaku: <https://www.gradia.fi/yhteishaku>
- Hakijalle: <https://www.gradia.fi/hae-opiskelemaan/yhteishaku/hakijalle>
- [Yhteishaku 2026 -soittolista](#) YouTubessa
- Hakijan illat 2026, sis. tallenteet ja aineistot:
<https://www.gradia.fi/hae-opiskelemaan/yhteishaku/hakijan-illat>
- [Yhteishaun tallenne perusopetukselle](#)

Muut oppilaitokset

- Tutustu verkkosivuilla, linkit [Padlet-alustalla](#)

Gradian aineistoja 2

- <https://www.gradia.fi/hae-opiskelemaan/kaksoistutkinto>
- [Kaksoistutkinnon esitys](#)

Hyviä päätöksiä ja valintoja!